

Expertise
centra
Dementie

Samen mens, hier en nu

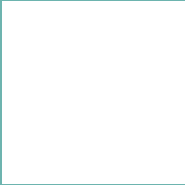
Een referentiekader voor kwaliteit van leven,
wonen en zorg voor personen met dementie

Programma

Namiddag

Verdiepende sessies

- 13u** De regie geven aan de persoon met dementie & autonomie in geborgenheid - Sofie Van Rompaey
- 14u** Triadisch werken met mantelzorgers - Leentje Vanderniepen
- 15u** Meer dan vergeten: genuanceerd kijken naar dementie - Katrien Moors
- 15u30** Normalisatie in dementiezorg - Elke Keepers
- 16u** Einde van de studiedag

De regie geven aan de persoon met dementie & autonomie in geborgenheid

Sofie Van Rompaey

Dichtbij waar nodig, vrij waar het kan

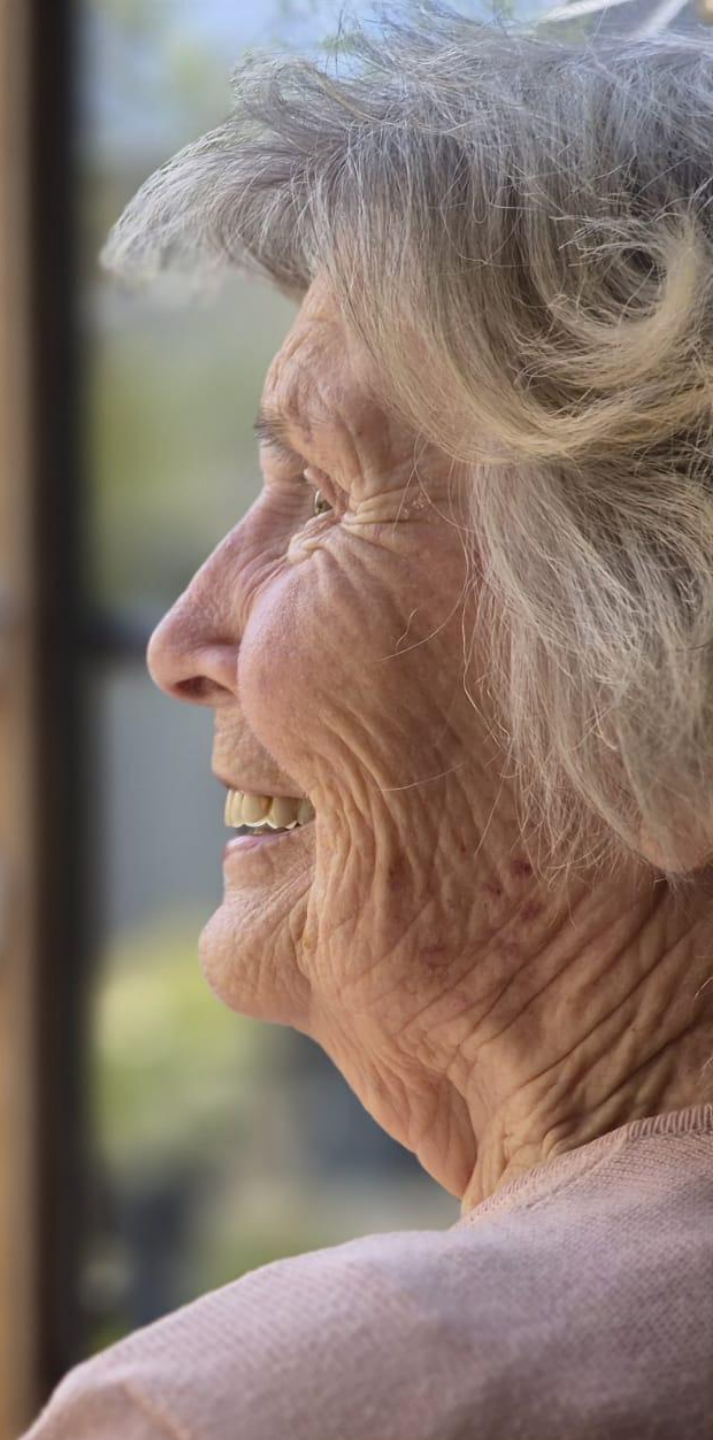
Eigen regie en autonomie in geborgenheid

9 oktober 2026

Expertise
centra
Dementie

Ten Kerselaere
woonzorg
emmaüs

In welke sector werk je?

Duid het aan in de poll

Even kort, wie ben ik?

Muziektherapie

Personen met dementie

Kleinschalig
genormaliseerd wonen

Ik werk dagelijks op het kruispunt van mens-zijn,
gedrag, zorg en keuzevrijheid

De vraag die vaak terugkomt: wat heeft deze persoon nu nodig?

Een eenvoudige vraag die veel blootlegt

Hoe vaak zeggen we eigen: 'Blijf maar zitten, ik zal dat wel doen?'

Goed bedoeld. En toch kan hier iets beginnen schuiven.

Waar denk je aan bij eigen regie?

Zet eerste dat in je
opkomt in de chat

Eigen regie is meer dan 'zelf beslissen'

VRIJHEID

Kunnen doen wat ik wil

KEUZES

Iets op mijn manier doen

Keuzes mogen maken

EIGENHEID

Jezelf mogen zijn

Nee kunnen zeggen

‘Vrij zijn’ binnen de deuren

Deuren kunnen dicht zijn. Dat betekent niet dat alle vrijheid verdwijnt

- Binnentuin
- Andere woningen
- Eigen kamer
- Hoekjes creëren
- Bewegen & keuzevrijheid

Vrijheid zoeken binnen een veilig kader

Wie kiest er eigenlijk?

'We weten toch al wat hij/zij graag heeft?'

De mosselen waren het antwoord

Niet omdat de collega fout zat – maar omdat vragen iemand in zijn recht laat.

Mogen mensen met dementie zomaar kiezen wat ze doen?

ANGST

VEILIGHEID

Als ik mijn moeder of
vader naar hier breng, ga
ik ervan uit dat hij/zij
veilig is

Niet alleen dat het lukt - ook hoe

‘Op mijn manier’

Professionals hebben vaak een efficiënte manier. Maar efficiënt voor wie?

Koken – poetsen – aankleden - huishouden

‘Laat de persoon ons zijn manier leren. Dat is ook regie’

Jezelf mogen blijven

**‘Zorgen voor’ neemt
niet automatisch alle
rollen weg.**

- Partner
- Ouder
- Vriend(in)
- Werknemer
- ...

De vraag is niet alleen: wat kunnen wij voor iemand doen? Maar ook: welke betekenis kunnen we iemand laten behouden?

Kan iemand nog nee zeggen?

‘Goedemorgen, ik kom u wassen’

Heeft de persoon eigenlijk een
keuze gekregen?

Zorg kan heel snel van ondersteunen naar overnemen gaan.

Wat we niet meer zien, kan er nog wél zijn

ROUTINE

Aardappelmес

Ochtendzorg

Poetsen

Strijken

Koken

MOGELIJKHEID

Maar wat lukt nog wel?

Kleine stapjes kunnen veel teruggeven

Autonomie in geborgenheid

Autonomie betekent niet alles alleen kunnen

ZELFBESCHIKKING

Keuzes maken
Beslissingen nemen

ZELFSTANDIGHEID

Handelingen zelf uitvoeren

ZELFONTPLOOIING

Leven volgens eigen waarden
Blijven groeien

Het zit niet in 'ik' óf 'jij'

IK doe het

SAMEN

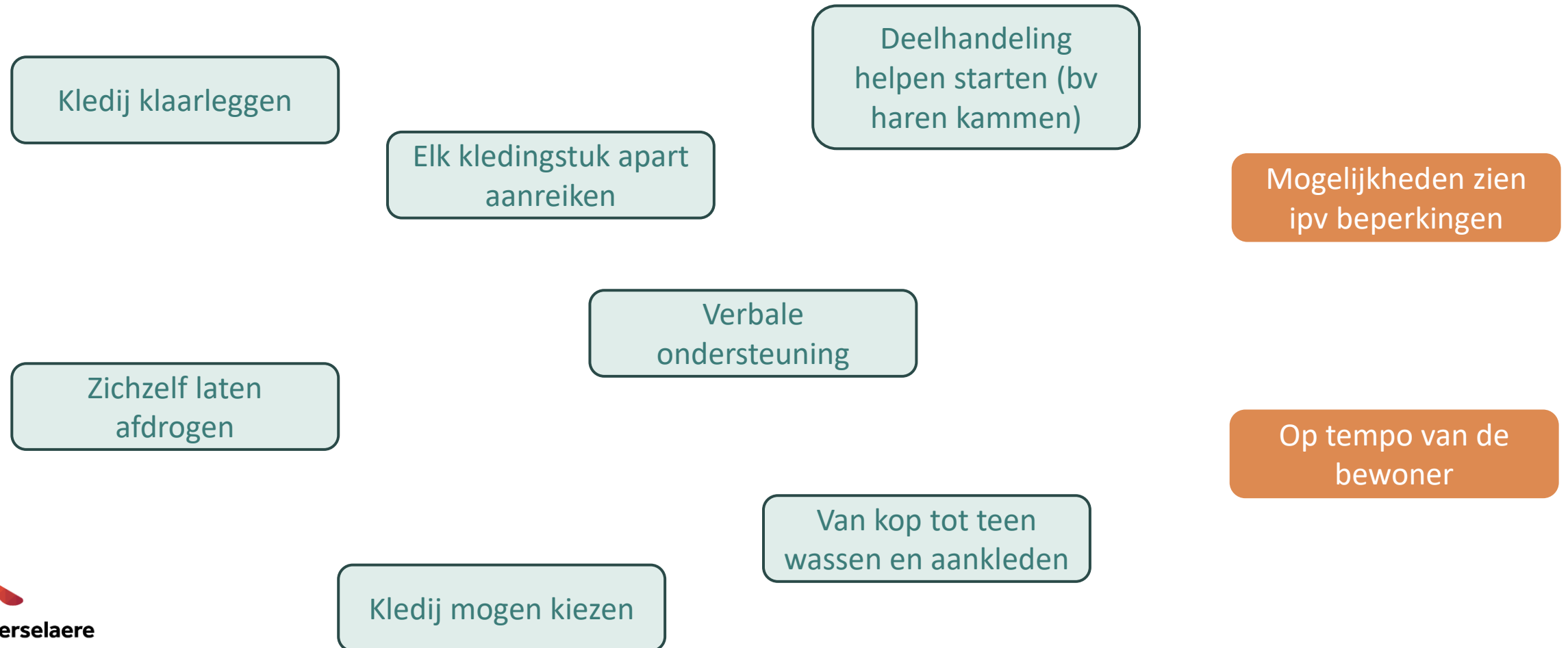
JIJ doet het

Autonomie in geborgenheid

De kunst zit in het zoeken: wat kan deze persoon nog zelf
en waar is ondersteuning nodig?

Van 'het lukt niet' naar: 'wat lukt er precies niet?'

De voortdurende afweging

Met de persoon – met collega's – met familie waar passend

Een andere bril is teamwork

Wat kan deze persoon nog?

Waar begint het te schuren?

Verschillende blikken → betere afstemming → voorspelbare ondersteuning

Overlegmomenten zijn dus geen extraatje, maar een hulpmiddel om autonomie mogelijk te maken.

Als je morgen één ding anders ziet...

‘Het lukt niet meer.’

‘Wat lukt er nog wél?’

Dan is er misschien al iets in beweging.

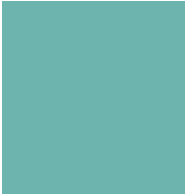
En wat betekent dit voor onderwijs?

**Een checklist vertelt of een taak gedaan is.
Niet altijd hoe iemand die taak beleefd heeft.**

GEGETEN ✓ GEWASSEN ✓ TOILET ✓

En ondertussen?

beleving • betekenis • keuze • eigenheid • relatie

Bij stilstaan

Over nadenken

In gesprek gaan

Met het team – met de persoon met dementie – met de familie

Dankjewel
Dichtbij waar nodig,
vrij waar het kan.

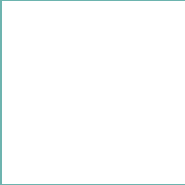
Sofie Van Rompaey – Muziektherapeut Ten Kerselaere

Sofie.muziektherapie@gmail.com

www.dementie.be

Triadisch werken met mantelzorgers

Leentje Vanderniepen

Expertisecentrum
Dementie
Foton

9 oktober 2026 - Verdiepende sessie Inzicht in triadisch werken met mantelzorgers

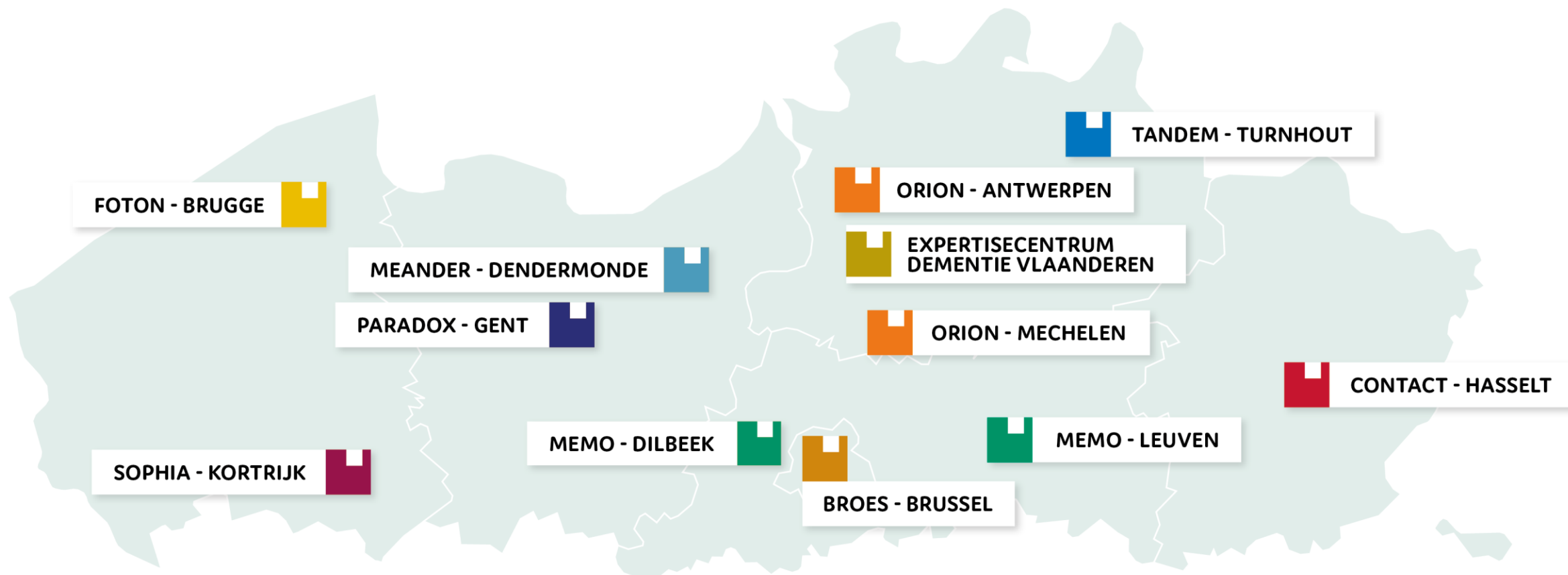
Leentje Vanderniepen – Expertisecentrum dementie en thuisbegeleidingsdienst Foton

Verdiepende sessie

- **ECD Foton en thuisbegeleiding**
- Relaties in beweging
- De zorgrelatie in actie: casussen
Samen kijken naar 'goed leven,
wonen en zorgen'
- Ondersteuning van de
mantelzorger
- Materiaal

Expertisecentra Dementie in Vlaanderen

Verdiepende sessie

- ECD Foton en thuisbegeleiding
- **Relaties in beweging**
- De zorgrelatie in actie: casussen Samen kijken naar 'goed leven, wonen en zorgen'
- Ondersteuning van de mantelzorger
- Materiaal

Relaties in beweging

“Wat je door de ziekte het meest wordt ontnomen, is het praten met elkaar. Het delen. Ik heb het vreselijk gevonden dat dat me werd afgepakt...”

‘Hij kan geen rekening meer met mij houden’.

‘Zij is niet meer de partner die ze was’

‘Ik doe mijn best, maar ik krijg er zo weinig voor terug’

“Ik vind het erg om te zeggen. Maar ik moet soms iets bij mezelf overwinnen om mijn vrouw te gaan bezoeken. Dat vind ik vreselijk van mezelf...Ik mis haar terwijl ze nog in leven is. Niemand bereid je daarop voor...”

Relaties in beweging

- Een diagnose dementie zet veel veranderingen in gang op relationeel en emotioneel vlak.
 - De relatie van de persoon met dementie tot zijn veranderende zelf.
 - De relatie van de persoon met dementie tot zijn mantelzorgers.
 - Wederkerigheid in de relatie.
 - Balans van geven en nemen kantelt.
 - Van partnerrelatie naar zorgrelatie.
 - Gevoel van eenzaamheid.
 - De zorgrelatie als kans of bedreiging.
 - ...

Verdiepende sessie

- ECD Foton en thuisbegeleiding
- De zorgrelatie in beweging
- **De zorgrelatie in actie binnen de triade: Samen kijken naar 'goed leven, wonen en zorgen'**
- Ondersteuning van de mantelzorger
- Materiaal

De zorgrelatie in actie binnen de triade

Remi

Etienne

Eline

Lily

Etienne

Etienne en Jenny zijn al meer dan 50 jaar getrouwd. Toen Etienne een kankerdiagnose kreeg op zijn 43ste zorgde Jenny dag en nacht voor hem. Nu, zoveel jaar en een diagnose Alzheimer bij Jenny later, wil Etienne op dezelfde manier zorg en ondersteuning bieden aan zijn vrouw. Wanneer Jenny haar man niet meer herkent, wordt de ochtendzorg moeilijk. Jenny gaat vaak in weerstand en wordt heel kwaad op Etienne. Hij schakelt, op aanraden van de kinderen, thuiszorg in.

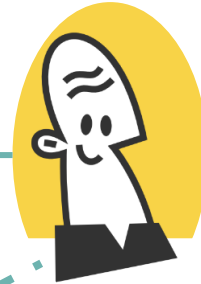
Wanneer een verzorgende van de thuiszorgdienst langs komt om te helpen met de was en de ochtenzorg van mevrouw, is Etienne altijd in de buurt. Hij geeft heel wat instructies van hoe de verzorgende haar taken best uitvoert. Hij neemt de zorg vaak over. Jenny reageert hierop vaak heel kwaad naar Mr. toe. De verzorgende heeft het hier erg moeilijk mee. Voor haar lijkt het alsof Etienne geen vertrouwen heeft in haar deskundigheid.

Wat laten mantelzorgers zien?

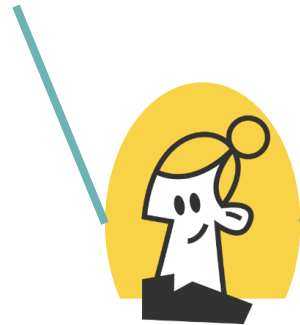
- **Etienne – gedachten, gevoelens en overtuigingen**
 - Zorgen is vanzelfsprekend, iets wat je gewoon doet.
 - Eerder gemaakte beloftes.
 - Toelaten van zorgmedewerker en vertrouwen hebben.
 - Niemand kan zo goed voor mijn vrouw zorgen als ikzelf.
- **Verbinding maken als zorgverlener**
 - Erkenning geven voor alle inspanningen
 - Op kousenvoeten vertrouwen winnen
 - SOFA – afstemmen vanuit de rol van expert

Zorgrelatie in beweging

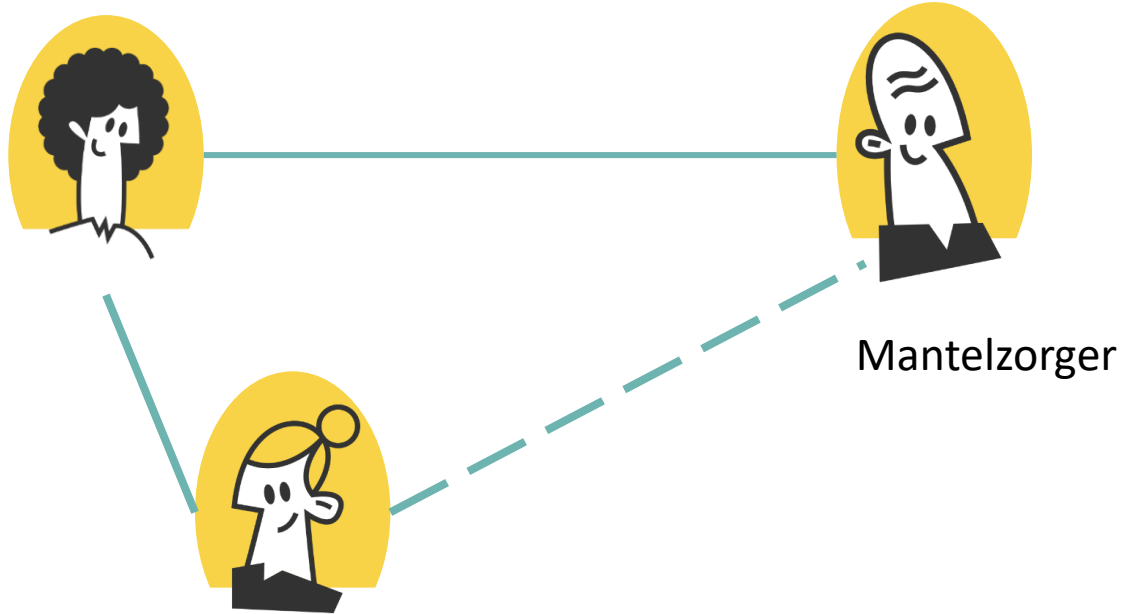
Persoon met dementie

Mantelzorger

Zorgmedewerker

Eline

Twee jaar na zijn diagnose Alzheimer wordt Dirk (56 jaar) opgenomen in het ziekenhuis met een schouderfractuur. Hij is zwaar ten val gekomen met de fiets. Na een noodzakelijke operatie verloopt de communicatie met het zorgpersoneel op de dienst orthopedie moeizaam.

Dirk heft moeite om zich uit te drukken en begrijpt niet altijd wat er van hem verwacht wordt. Hij laat weinig tot geen zorg toe. Eline is zeer betrokken bij de situatie van haar vader en voelt zich erg verantwoordelijk. Haar papa woonde tot voor zijn val bij haar thuis in. Tijdens zijn verblijf in het ziekenhuis probeert ze zoveel mogelijk aanwezig te zijn. Ze is niet te spreken over hoe de zorg loopt. Ze stelt veel vragen, is erg kritisch en wil de hoofdverpleegkundige spreken. Ze zegt: “Ik eis dat er enkel nog medewerkers langsgaan die weten hoe ze met mijn papa moeten omgaan.”

De verpleegkundigen voelen zich bekeken en beoordeeld. Sommigen proberen Eline te betrekken, anderen trekken zich terug omdat ze bang zijn voor kritiek. Hierdoor krijgt Dirk niet altijd dezelfde benadering.

Wat laten mantelzorgers zien?

- **Eline – gedachten, gevoelens en overtuigingen**
 - Ik voel me niet begrepen en gezien.
 - Het zorgen voor papa in combinatie met mijn gezin weegt zwaar (draaglast – draagkracht)
 - De manier waarop ik zorg bied is de enige goede manier (of de enige manier die ik ken)
 - Wat is het vreselijk om papa in deze afhankelijke positie te moeten zien (anticiperende rouw)
- **Verbinding maken als zorgmedewerker**
 - Luisteren en erkenning geven voor de inzet van Eline
 - Blijven communiceren en durven je eigen twijfel benoemen.
 - SOFA: rol als expert, samenwerken en faciliteren.

Zorgrelatie in beweging

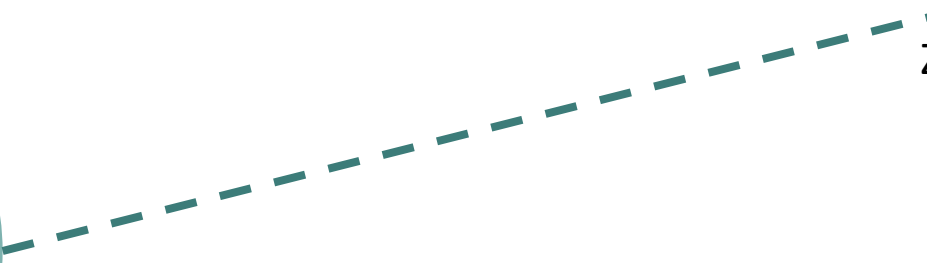
Persoon met dementie

Mantelzorger

Zorgmedewerker

Remi

Remi en Martine hebben elkaar op latere leeftijd leren kennen. Ze hebben veel gereisd en zijn echte levensgenieters. Wanneer Martine een diagnose Lewy Body dementie krijgt, staat hun wereld stil. De eerste jaren loopt alles goed en krijgen ze thuis ondersteuning van een poetshulp. Na verloop van tijd worden de fysieke zorgen voor Remi zwaarder en informeert hij zich over het opstarten van thuiszorg.

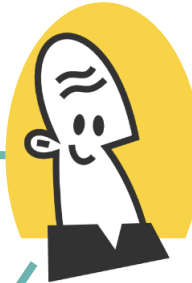
De verzorgende komt 2 keer in de week voor 4 uur langs bij het gezin. Tegen de verzorgende is Remi heel minzaam maar wanneer Martine iets moeilijker begrijpt of een verhaal vertelt vanuit haar beleving merkt de verzorgende op dat Remi hier zeer ongepast op reageert. Hij scheldt en komt heel dreigend over naar Martine toe.

Wat laat de mantelzorger zien?

- **Remi – gedachten, gevoelens en overtuigingen**
 - Als ik streng ben zal ze het uiteindelijk wel begrijpen, dat heeft met mijn kinderen ook gewerkt.
 - Is het de dementie of doet ze erom?
 - Het is lastig om deze andere versie van mijn ooit zo zelfstandige en welbespraakte vrouw te leren kennen. Het doet me veel verdriet.
- **Verbinding maken als zorgmedewerker**
 - Luisteren en erkenning geven voor de inzet van Remi
 - Voorbeeld functie
 - Psycho-educatie zonder schuldgevoel aan te wakkeren.
 - SOFA: afstemmen, ondersteunen en faciliteren.

Zorgrelatie in beweging

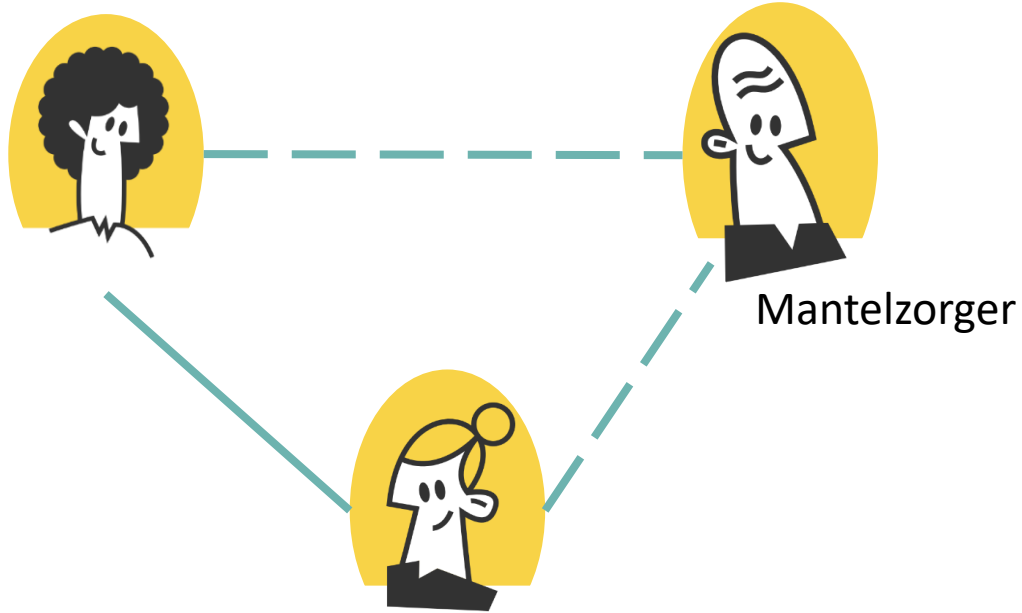
Persoon met dementie

Mantelzorger

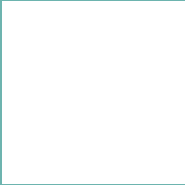
Zorgmedewerker

Lily

Enkele jaren geleden begon Lily veranderingen in gedrag op te merken bij haar man André. Het duurde heel lang eer uiteindelijk de diagnose FTD werd gesteld. Vanaf het moment dat Lily wist dat deze diagnose er was, baarde haar dit erg veel zorgen. Ze verbood André om nog alleen naar buiten te gaan en de fanfare was vanaf nu voor hem verboden terrein.

De huisarts moedigt haar keuze aan om Mr. niet meer alleen naar buiten te laten gaan. Hij is niet zo vertrouwd met de dementie problematiek en neemt het zekere voor het onzekere.

Hoe beweegt de triade?

Verdiepende sessie

- ECD Foton en thuisbegeleiding
- Relaties in beweging
- De zorgrelatie in actie binnen de triade: Samen kijken naar 'goed leven, wonen en zorgen'
- **Ondersteuning van de mantelzorger**
- Materiaal

'Goede' zorg vs. persoonsgerichte zorg

Goede zorg

- Ruime kamer
- Medische opvolging
- Schone kledij
- Lekker eten
- Hygiënische basiszorgen
- Detailzorg
- ...

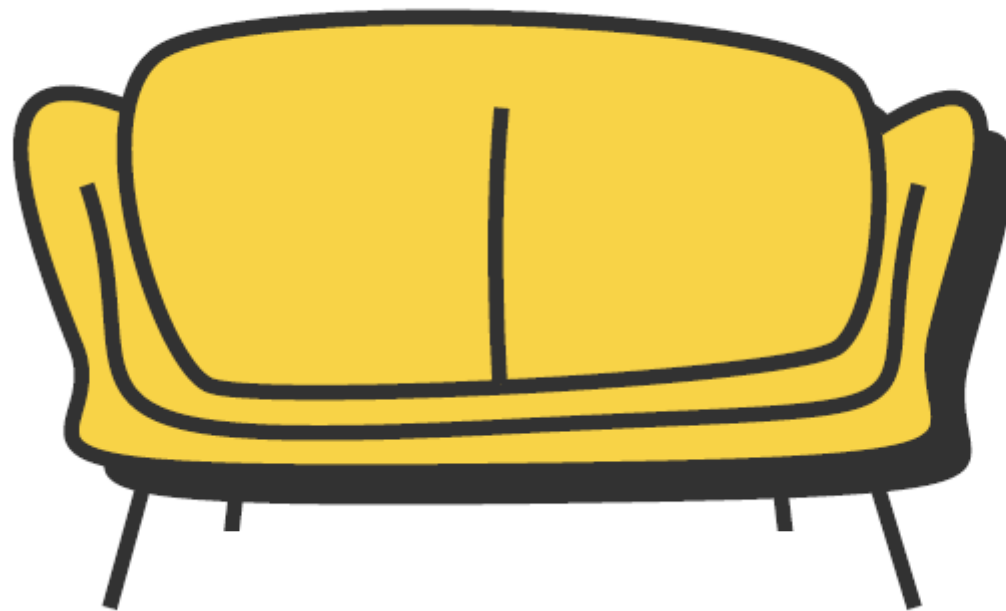
Persoonsgerichte zorg

- Een huiskamer die herkenbaar blijft
- Medische opvolging met zin voor autonome beslissingen
- Initiatief mogen nemen en betrokken worden in beslissingen.
- ...

Persoonsgerichte begeleiding voor de mantelzorger

- Aandacht voor
 - Ander perspectief
 - Emotionele aard van de relatie
 - (anticiperende) rouw – nog niet mogen rouwen?
 - Draaglast vs. draagkracht
 - Beeldvorming over de zorg en afhankelijkheid
 - Reacties van de omgeving kunnen kwetsend zijn
 -

Ondersteuning van de mantelzorger

Samenwerken
mede-zorgverlener

Ondersteunen
mede-cliënt

Faciliteren
Aandacht voor
relatie

Afstemmen
rol van expert

Verdiepende sessie

- ECD Foton en thuisbegeleiding
- Relaties in beweging
- De zorgrelatie in actie binnen de triade: Samen kijken naar 'goed leven, wonen en zorgen'
- Ondersteuning van de mantelzorger
- **Materiaal**

Cliënt
Ik krijg
hulp van een
hulpverlener en/
of een naaste.

Mantelzorgers
Ik zorg voor een
naaste (familie,
buur, vriend).

OVERLEG

**Professionele
Hulpverleners**
Ik zorg voor de cliënt
én steun de mantel-
zorgers.

**Vlaanderen
is zorg**

SAMENSpraak

Samenspraak
kan je gebruiken om te
overleggen over de zorg. Of je nu cliënt
bent, mantelzorger of hulpverlener. Samenspraak wil de
communicatie over de zorg verbeteren en de samenwerking sterker maken.

Mijn naam:

Datum overleg :

Dit wil ik eerst bespreken:

Dit wil ik bereiken:

Deelnemers aan het overleg + contactgegevens:

.....

.....

.....

 Welzijn,
Volksgezondheid
en Gezin

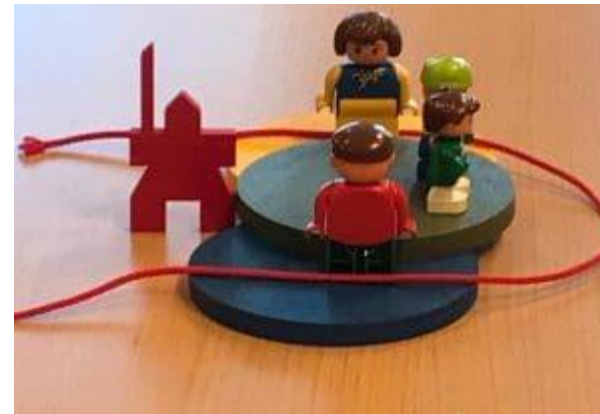
DEPARTEMENT
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

 HO
GENT

In gesprek gaan over zorg

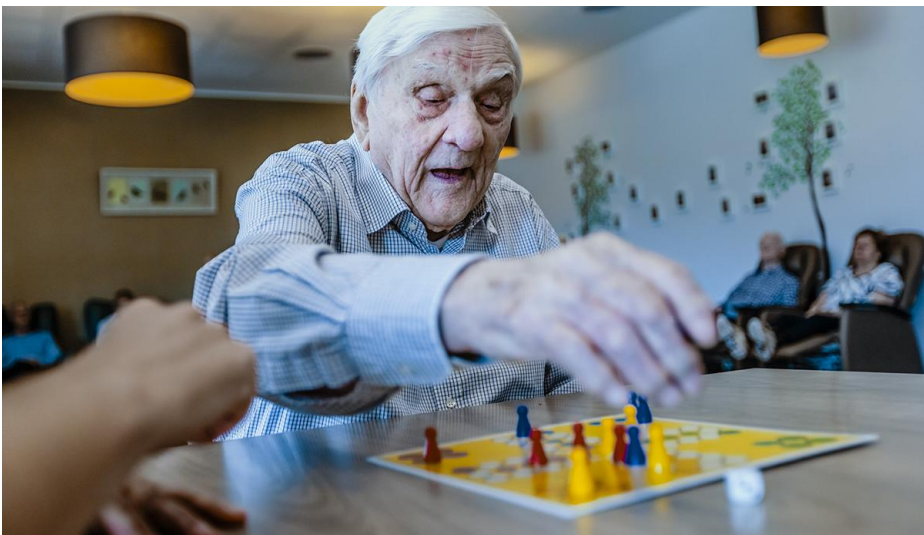
- Communicatie verbeteren
- Samenwerking sterker maken

Samenspraak – in gesprek als evenwaardige partners | Vlaams
Expertisepunt Mantelzorg

Bron: Werken met Poppetjes

Bedankt voor jullie aandacht

Foto's: Leo De Bock

Meer dan vergeten: genuanceerd kijken naar dementie

Katrien Moors

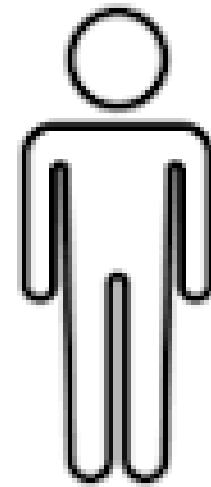
Expertise
centra
Dementie

Beeldvorming

Jef

Jef is dement. Het is geen ouderdomsdementie. Maar we zien hem aftakelen. Jef is een demente die veel nood heeft aan beweging. Dit leidt tot moeilijk gedrag. Hij is er niet meer bij en weet de weg niet altijd meer. In de toekomst zal de demente Jef moeten worden geplaatst in een rusthuis.

Wie is Jef?

Ontmoet Jef!

Jef heeft de diagnose dementie. Hij beweegt graag en veel. Jef leeft met de diagnose dementie op jonge leeftijd. Zijn gedrag is veranderend, maar hij is nog van belang.

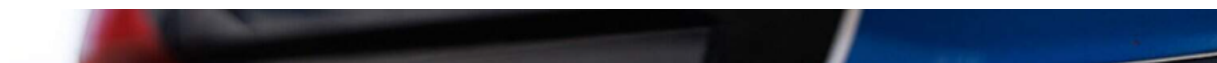
Jef probeert jaarlijks deel te nemen aan een marathon of loopwedstrijd. In de toekomst verhuist hij misschien wel naar een woonzorgcentrum.

Demente bejaarden in het rusthuis: mensen die vergeten, worden vergeten

Dolende bejaarden lopen extra gevaar in winter

Slecht weer, snel donker, de allerheiligenperiode en daarna de eindejaarsfeesten. Bij de

Demente man laat blinde vrouw (91) achter in auto en vergeet waar die staat: vrouw twee dagen later teruggevonden

Na twee dagen is een 91-jarige demente en bijna blinde vrouw teruggevonden in Du

UPDATE

Dementerende vrouw (80) vermist, maar uitgeput teruggevonden door voorbijganger

Een 80-jarige vrouw met dementie is zaterdag vermist geraakt. De politie

De impact van stigma: publiekstigma

- “ Personen met dementie kunnen niet voor zichzelf zorgen”
- “ Ze weten van niets meer”
- “ Ouderen zijn traag en veeleisend”
- “ Een zinvol gesprek voeren heeft geen zin meer”
- “Na de diagnose dementie is je leven voorbij”

Lise werkt als leerkracht in het derde leerjaar; Na haar diagnose frontotemporale dementie reageert het team van leerkrachten samen met de directie positief. Ze zien momenteel geen bezwaar om haar de verantwoordelijkheid over een klas te blijven geven. Ze spreken af om regelmatig samen met Lise te evalueren hoe het verloopt en haar zo nodig te ondersteunen.

Het verhaal van Lise raakt bekend in het dorp. Op een gegeven moment zijn er enkele ouders die hun grote bezorgdheid met de directie delen. Zij vinden het niet kunnen dat iemand met de diagnose dementie gewoon het werk mag voortzetten.

“ Als mensen weten dat je dementie heb, dan bekijken ze je anders Ze gaan anders met je om en weten plots niet meer hoe met je praten. Ze behandelen je als kind. Het is heel pijnlijk als je voelt dat mensen liever niet meer met je praten.”

Nicole

De impact van stigma: zelfstigma

Marcel kreeg de diagnose dementie. Zijn gedachten dwalen onmiddellijk af naar zijn volkstuintje. Hij is ervan overtuigd dat hij het zelfs dit seizoen niet meer zal kunnen onderhouden. Laat staan dat hij voor de andere tuinders nog een gesprekspartner zou zijn. Want “een persoon met dementie kan dat niet meer” en neemt niet meer deel aan het maatschappelijk gebeuren.

Aan de slag ! Vergeet dementie – onthou mens!

vergeet
dementie
onthou mens

[Home](#)

[Over ons](#) ▾

[Ambassadeurs](#) ▾

[Campagnemateriaal](#) ▾

[Projecten](#) ▾

[Contact](#)

“Hij ziet mij
het graagste.”

– Christiane

Campagnemateriaal

Wil jij rond dementie genuanceerd communiceren? Word jij ook een ambassadeur?

Gebruik gratis in jouw communicatie ons materiaal dat een genuanceerd beeld van dementie uitdraagt. Hier vind je campagnemateriaal voor jouw evenementen of initiatieven rond dementie.

Alzheimerliga Vlaanderen

Taal maakt werkelijkheid en begint nu!

ZEG NIET:

DEMENTEN of
DEMENTERENDEN

Taal maakt werkelijkheid en begint nu!

ZEG NIET:

DEMENTEN of
DEMENTERENDEN

MAAR ZEG:

PERSOON MET DEMENTIE

Taal maakt werkelijkheid en begint nu!

ZEG NIET:

DEMENTEN of
DEMENTERENDEN

EEN OPNAME of GEPLAATST
WORDEN IN EEN RUSTHUIS

MAAR ZEG:

PERSOON MET DEMENTIE

Taal maakt werkelijkheid en begint nu!

ZEG NIET:

DEMENTEN of
DEMENTERENDEN

EEN OPNAME of GEPLAATST
WORDEN IN EEN RUSTHUIS

MAAR ZEG:

PERSOON MET DEMENTIE

VERHUIZEN NAAR EEN
WOONZORGCENTRUM

Taal maakt werkelijkheid en begint nu!

ZEG NIET:

DEMENTEN of
DEMENTERENDEN

EEN OPNAME of GEPLAATST
WORDEN IN EEN RUSTHUIS

LIJDEN AAN DEMENTIE

MAAR ZEG:

PERSOON MET DEMENTIE

VERHUIZEN NAAR EEN
WOONZORGCENTRUM

Taal maakt werkelijkheid en begint nu!

ZEG NIET:

DEMENTEN of
DEMENTERENDEN

EEN OPNAME of GEPLAATST
WORDEN IN EEN RUSTHUIS

LIJDEN AAN DEMENTIE

MAAR ZEG:

PERSOON MET DEMENTIE

VERHUIZEN NAAR EEN
WOONZORGCENTRUM

LEVEN MET DEMENTIE

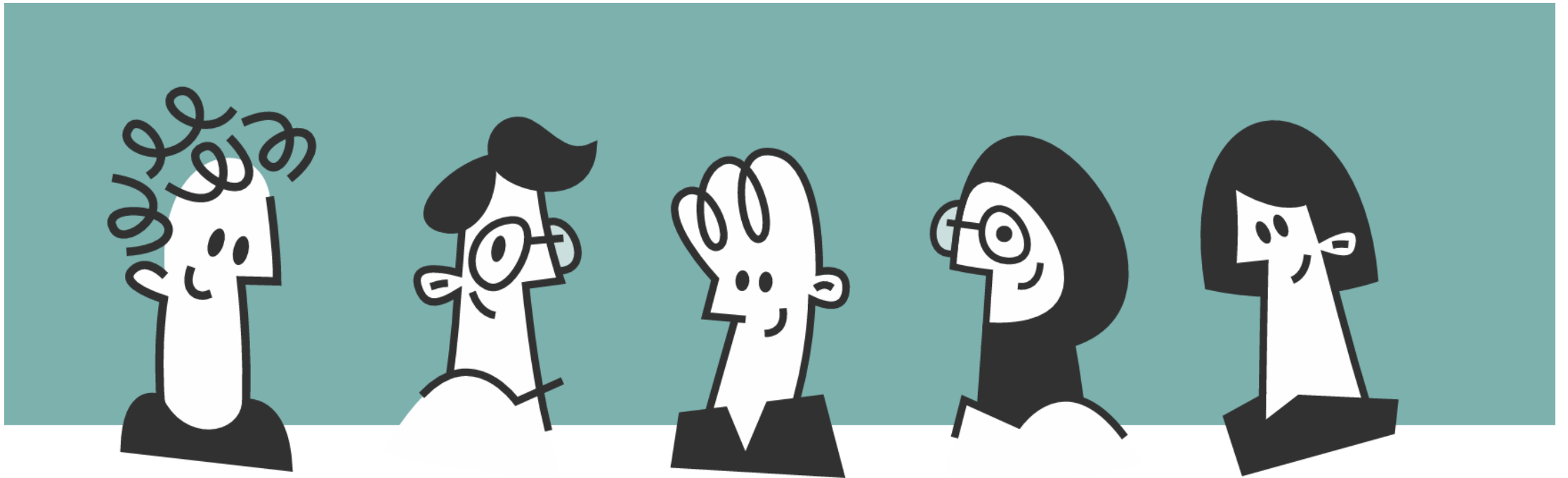

Jij bepaalt mee hoe de
wereld kijkt naar Jef!

Samen mens, hier en nu.

Een keuze om waardengedreven en persoonsgericht te leven en werken... en jij kan hier NU iets in betekenen.

Normalisatie in dementiezorg

Elke Keepers

Normalisatie in dementiezorg

Hoe ziet uw ideale
zondagochtend eruit?

Foto: Leo De Bock

Wat is normalisatie

- Wonen en leven
- Zo “gewoon” mogelijk
- Het “gewone” en alledaagse
- Jezelf kunnen zijn
- Goed voelen
- (Vertrouwde) levensstijl
- Beslissen en keuzes maken

Foto: Leo De Bock

Wat is normalisatie

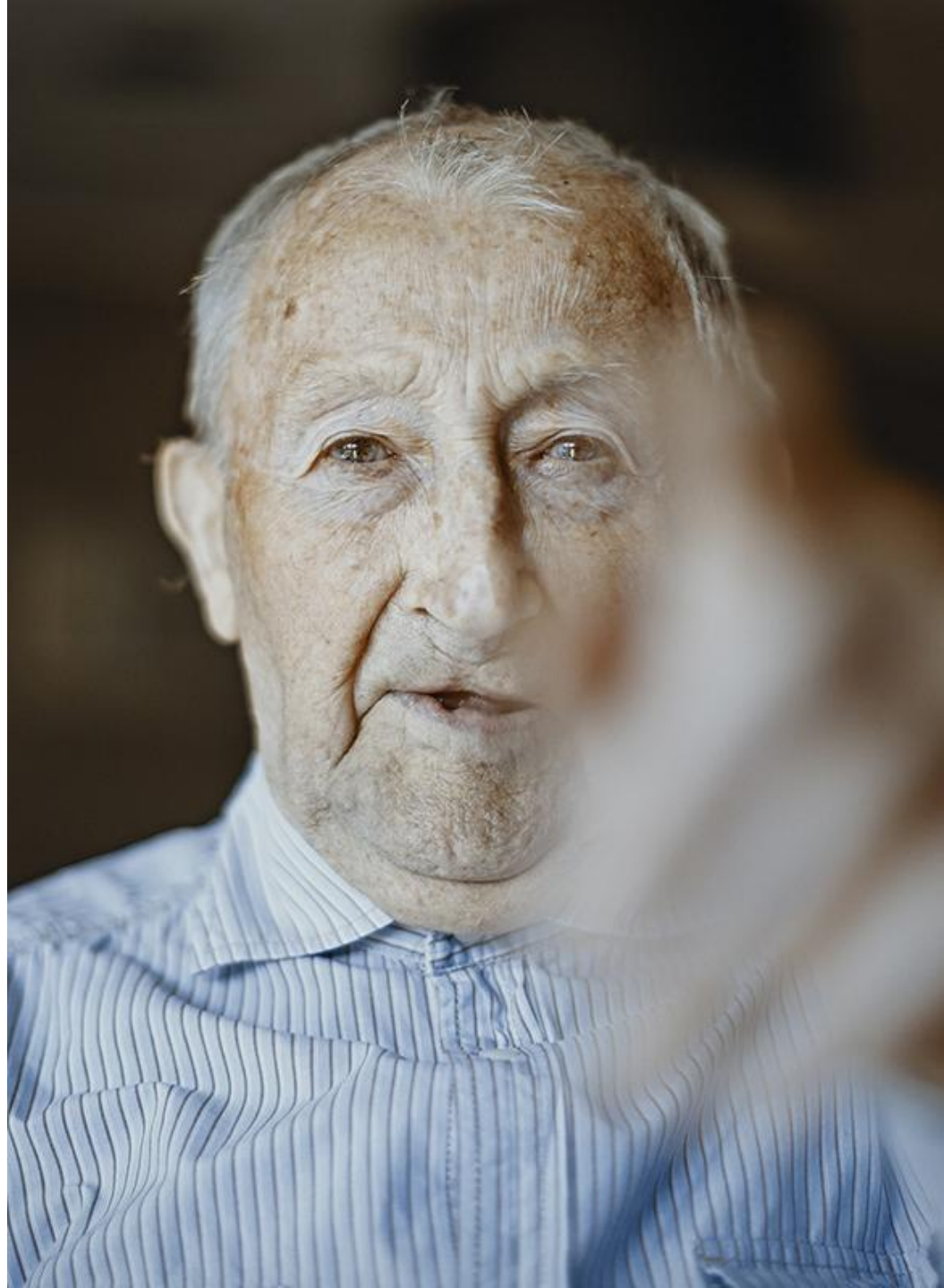
- Het “gewone” leven verderzetten
- Normalisatie kan je overal toepassen

Foto: Leo De Bock

Normaal waar mogelijk,
bijzonder waar nodig

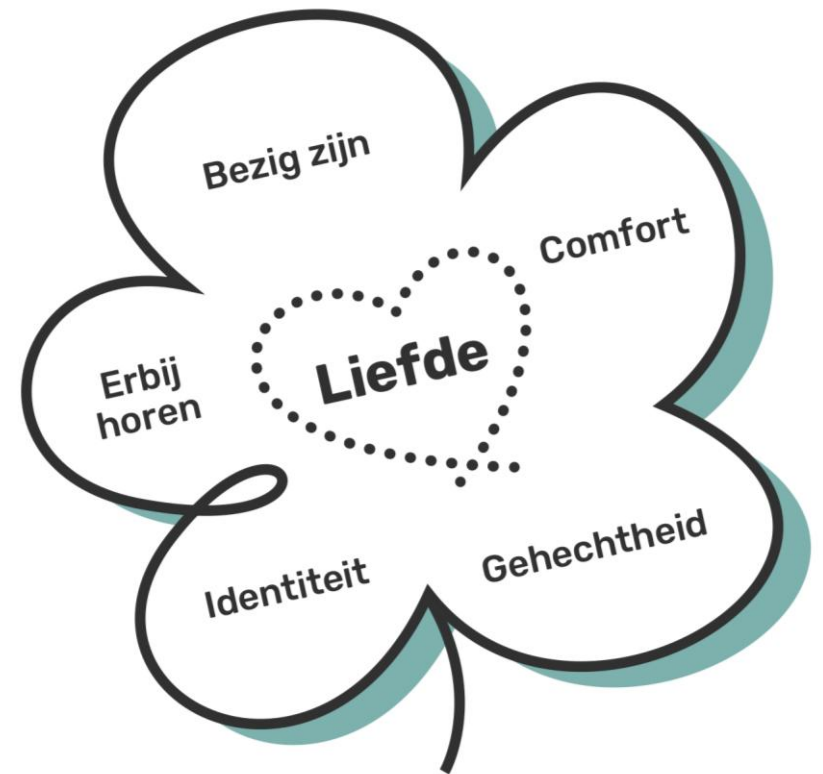
Foto: Leo De Bock

“NORMAAL” = persoonsgerichte zorg

Niet als patiënt of zorgvrager, maar als MENS

- Een (t)huis
- Dit ben IK
- Betrokkenheid in onze samenleving

Een (t)huis

Foto: Leo De Bock

Een (t)huis

- Een thuisgevoel $\neq$ een mooie omgeving
- Huiselijk en gezellig
- Eigen meubels
- “Thuiskom” ervaring
- Hoe ga je kamer binnen?

Een (t)huis

- Huiselijk meubilair + verlichting
- Herkenbare voorwerpen
- Kleet de ruimte aan zoals een echte woonkamer/koffiehoek/...
- Geef identiteit/herkenning aan gangen
- Verpleegpost of samen aan tafel?
- Vaste medewerkers?

Foto: Leo De Bock

Een (t)huis

- Thuissituatie
- Hulpmiddelen
- Relatie als mantelzorger
- Duur of groot?

Foto: campagne vergeet dementie, onthou mens

Een (t)huis

Wat met beroepskledij?

Nachtploeg werkt in pyjama om bewoners rustig te laten slapen

31/03/2018 om 04:00 door Kristof Van Rompaey

698
shares

BEERZEL - In woonzorgcentrum Beerzelhof in Beerzel (Putte) dragen de personeelsleden van de nachtschift sinds kort hun pyjama tijdens de werkuren. Dat lijkt een positief effect te hebben op bewoners met dementie, voor wie het verschil tussen dag en nacht soms onduidelijk is. "Mensen die 's nacht geregeld rondwaalden, draaien zich nu veel makkelijker om en kruipen sneller terug in hun bed."

Verplegend personeel dat in nachtkledij komt werken om zijn aanwezigheid minder verwarrend te maken voor bewoners met dementie: die methode werd voor het eerst gebruikt in een Engels verzorgingsstehuis.

Foto: campagne vergeet dementie, onthou mens

Het ziekenhuis als tijdelijke thuis

- Inrichting
- Herkenning
- Dementievriendelijk ziekenhuis

Dit ben IK

Dit ben IK

Welke rollen heb jij allemaal in het leven?

- Partner van...
- Mama of papa van ...
- Broer of zus van ...
- Kind van ...
- Werknemer van ...
- Buurman of -vrouw van ...
- Supporter of fan van ...
- Lid van vereniging ...
- Sportmaatje van ...
- Plusmama of pluspapa van ...
- Goede vriend(in) van ...
- Vrijwilliger bij ...
- ...

Dit ben IK

- Hoe deze rollen zo normaal mogelijk blijven verderzetten?
- Kijk naar wie ze VROEGER waren
- Kijk naar wie ze NU zijn
- Kijk naar wat ze in de TOEKOMST willen doen of zijn

Dit ben IK

- Herkenbare activiteiten
- Huiselijke activiteiten
- Dagdagelijkse activiteiten
- “Gewoon” dagverloop
- Keuzes maken

Vraag gestuurd $\approx$ aanbod gestuurd

Betrokkenheid

Verbinding met de samenleving

Wederzijds genieten moet het belangrijkste doel zijn.

*Hoewel feitelijke herinneringen vervagen,
gevoelens die tijdens die activiteiten worden
opgewekt blijven langer bestaan.*

(vrij vertaald uit CASCADE Blueprint and Concept Holiday with Care)

Foto: Leo De Bock

Verbinding met de samenleving

- Dementievriendelijke gemeenten
- Dementievriendelijke initiatieven
- Musea
- Wandelingen

Foto: campagne vergeet dementie, onthou mens

Conclusie:

De kracht van normalisatie

- Een plek waar men zichzelf kan zijn
- Een plek waar het eigen normaal, nog steeds normaal mag zijn
- Normalisatie: huiselijke, herkenbare en persoonsversterkende omgeving
- Zinnvolle dagbesteding: op maat van de persoon met dementie met oog voor zijn identiteit
- Een samenleving die zorgt voor verbinding

Foto: Leo De Bock

Als afsluiter

Foto: Leo De Bock